

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Csp/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201868
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621201868.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: C. Y., O.. XX.XX.XXXX, V. U. XXX/XX, M., právne zastúpenom Advokátskou kanceláriou Mgr. Ondrej Barna, so sídlom Zámocká 529/34, Stropkov proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri, s.r.o., so sídlom Bočná 10, Košice - mestská časť Staré Mesto, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Určuje, že zmluvná podmienka, uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2007, v Sadzobníku poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s. (platného od 1.2.2007) v časti 11) Úvery a) Úvery na bývanie - upomienky v znení:

„ Prvá upomienka 300 Sk

Druhá upomienka 800 Sk

Tretia upomienka 1000 Sk,, je neprijateľná.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2007, v čl. II. Záverečné ustanovenia, bod. 4. v znení:

„ Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“ je neprijateľná.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením, po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.4.2021 sa žalobca domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2007 a to zmluvnej podmienky uvedenej v Sadzobníku poplatkov a náhrad týkajúcej sa poplatkov za upomienky a zmluvnej podmienky v Záverečných ustanoveniach Zmluvy o splátkovom úvere o tom, že vzájomné právne vzťahy medzi zmluvnými stranami sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka.

2. V žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2007 mu žalovaná poskytla úver vo výške 600 000,- Sk (19 916,35,- Eur), s mesačnou splátkou vo výške 4 674,- Sk (155,15 Eur). Poukázal na to, že je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovanej, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a ktoré si určila pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov žalovaná žiadnym spôsobom neovplyvnila a ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Na danú vec ako spotrebiteľskú je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Výlučné spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre spotrebiteľa nevýhodnejšie a zhoršilo by jeho zmluvné postavenie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 10.5.2021 poukázala v prvom rade a procesnú neprípustnosť žalobného návrhu. Uviedla, že ak sa žalobca domáha autoritatívneho určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, domáha sa tým vlastne určenia ich absolútnej neplatnosti. Základným procesným predpokladom takejto žaloby je, aby existovalo ustanovenie všeobecne záväzného predpisu, ktoré umožňuje jej podanie. Nemôže postačovať, že všeobecne existuje hmotnoprávna regulácia určitého okruhu právnych vzťahov, ale je nevyhnutná existencia konkrétnej právnej normy dovoľujúcej domáhať sa konkrétneho určenia. Žalobné oprávnenie nemôže byť založené ani ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorým je normovaná povinnosť dodávateľa generálne - v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi- zdržať sa používania neprijateľnej podmienky, jeho aplikácia neprichádza do úvahy v individuálnych spotrebiteľských sporoch. Nemôže obstať ani prípadný argument, že procesná prípustnosť žalobných návrhov je daná ustanovením § 298 Civilného sporového poriadku, keďže nejde o osobitný predpis. V individuálnom spotrebiteľskom spore iniciovanom žalobou, ktorá je prostriedkom slúžiacim na ochranu konkrétneho ohrozeného alebo porušeného subjektívneho práva žalobcu prichádza do úvahy vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky iba v prípade, ak jej obsah akýmkoľvek spôsobom dopadá alebo má vplyv na právo, na ochranu ktorého je taký spor vedený. Vyjadrené inak, súd môže posudzovať a následne prípadne určiť za neprijateľnú iba takú zmluvnú podmienku, ktorá je relevantná pre žalobcom konkretizované právo, ktorého ochrany sa domáha. V opačnom prípade, ak ide o podmienku, ktorá nie je prepojená na konkrétne subjektívne právo spotrebiteľa - teda nezávislú od okolností konkrétneho prípadu - je možné iba konanie o abstraktnej kontrole, na ktoré však musia byť splnené úplne iné zákonné podmienky. V prejednávacom prípade žalobcu nič nezodpovedá tomu, že by sledoval ochranu akýchkoľvek svojich subjektívnych práv v spojitosti s napadnutými zmluvnými podmienkami. Žalobca sa nedomáha vrátenia žiadneho plnenia ani akejkoľvek inej nápravy, ktorá by bola spojená s právnymi účinkami napadnutých zmluvných podmienok. Ďalej uviedol, že žalobca neprodukoval žiadne tvrdenia významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci. Aj v spotrebiteľských sporoch, platia zásady dispozičná a prejednácia. Je teda primárne vecou strán sporu tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Základnou procesnou povinnosťou žalobcu je teda predniesť dostatočne konkrétne a určité skutkové tvrdenia významné podľa hmotného práva, ktorú povinnosť nemôže splniť nikto iný ako žalobca a jeho pasivita nemôže byť korigovaná zásahom súdu. Žalovaný musí mať od začiatku sporu možnosť spoznať čomu čelí, čo je predmetom a skutkovým základom sporu, a takúto vedomosť môže získať výlučne zo skutkových tvrdení žalobcu. V žalobe úplne však absentuje objasnenie, v čom má príslušné ustanovenie zakladať hrubú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami. Procesné bremená vždy zaťažujú toho, kto z určitej skutočnosti vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. V prebiehajúcom konaní je to jednoznačne žalobca.

4. Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 22.3.2007, Sadzobníkom poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s., Potvrdením o splnení záväzku zo dňa 2.3.2018 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 22.3.2007 bola medzi žalovanou ako veriteľom a M. Y. a žalobcom ako dlžníkmi uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy bol veriteľom dlžníkom poskytnutý úver na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľnosti vo výške 19 916,35 Eur. V článku I. bod 1 uvedenej zmluvy boli uvedené základné podmienky úveru, okrem iných konečná splatnosť úveru dňa 20.4.2007.

6. Podľa článku II. Záverečné ustanovenia bod 2 veta prvá uvedenej zmluvy o splátkovom úvere, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

7. Podľa článku II. Záverečné ustanovenia bod 4 zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 252 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

8. Žalovaná vydala dňa 2.3.2018 Potvrdenie o splnení záväzku (kvitancia), podľa ktorého potvrdila splnenie záväzku z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX u dňa 19.2.2018 Zároveň banka požiadala o výmaz záložného práva, ktoré vzniklo na základe Záložnej zmluvy zo dňa 22.3.2007, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve C. Y. a M. Y..

9. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 22.3.2007, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 22.3.2007, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

11. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 22.3.2007, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

12. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 22.3.2007, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 22.3.2007, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky,

ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

17. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 22.3.2007 uzatvorená úverová zmluva, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o formulárovú zmluvu pripravenú vopred žalovanou, ktorá pri uzavretí zmluvy konala v rámci predmetu svojej činnosti. Žalobca pri uzavretí zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejmé aj v danej veci.

19. Žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve uzatvorenej so žalovanou.

20. Žalovaná namietala procesnú neprípustnosť podanej žaloby poukazujúc na ustanovenie § 137 písm. d/ Civilného sporového poriadku, ktoré vyžaduje existenciu ustanovenia právneho predpisu, ktoré umožňuje podanie takejto žaloby.

21. Súd v prvom rade konštatuje, že ustanovenie § 137 Civilného sporového poriadku obsahuje iba demonštratívny výpočet jednotlivých druhov súkromnoprávných žalôb. Iná žaloba než je uvedená v tomto ustanovení je prípustná za predpokladu, že žalobný návrh vyplýva z hmotného práva. Právo každého spotrebiteľa domáhať sa ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplýva z ustanovenia § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Jedným z prostriedkov takejto ochrany je aj žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Uvedené ustanovenie § 3 v odseku 5 umožňuje priamo aj spotrebiteľovi domáhať sa ochrany podaním žaloby na súde. Taktiež podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky. Možnosť domáhať sa určenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky v konkrétnej spotrebiteľskej zmluve teda vyplýva aj z tohto ustanovenia. V danom prípade má súd za to, že žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore vyplýva aj z ustanovenia § 298 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd aj bez návrhu môže v spotrebiteľskom spore rozsudkom určiť, že zmluvná podmienka používaná veriteľom je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

22. Ďalej súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 a sp. zn. 6Cdo/27/2018. Podľa druhého z uvedených rozhodnutí žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. (predtým v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku). K tomuto právnomu záveru dospel aktuálne najvyšší súd už v rozhodnutí z 28. februára 2019 sp. zn. 6 Cdo 127/2017, v ktorom uviedol, že ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeklaruje (ne)existencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v

spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišným je aj účel, ktorému má slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky) (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.3.2019).

23. Žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je teda osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa. Právo spotrebiteľa domáhať sa ochrany spotrebiteľských práv určením neprijateľných zmluvných podmienok v konkrétnom individuálnom úverovom vzťahu vyplýva aj z už uvedeného ustanovenia § 298 Civilného sporového poriadku. Nejde teda o abstraktnú kontrolu v zmysle § 301 a nasledujúcich Civilného sporového poriadku, v rámci ktorej ide o preskúmanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve resp. v iných zmluvných dokumentoch, mimo rámca konkrétneho prípadu. Na konanie o neprijateľnosti zmluvných podmienok v konkrétnej úverovej zmluve je prítom vecne príslušný okresný súd.

24. V konaní bolo preukázané, že zo strany žalobcu došlo už k splneniu záväzku z predmetnej úverovej zmluvy a to ku dňu 19.2.2018. Napriek tomu má súd za to, že žalobca ako spotrebiteľ má právo domáhať sa ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami poukazujúc na článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, podľa ktorého smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom tak, ako sú ustanovené v článku 5, pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu. Z uvedeného vyplýva, že ochrana pred nekalými obchodnými praktikami sa musí poskytnúť za stavu, že k ním došlo či už pred uzavretím zmluvy, počas jej plnenia alebo aj po zániku zmluvného vzťahu. Za nekalú obchodnú praktiku je možné považovať aj stav, kedy je prijaté plnenie na základe neprijateľných zmluvných podmienok. Súd tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/20217, v zmysle ktorého v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019).

25. Okrem určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve zo dňa 22.3.2007 sa žalobca podanou žalobou nedomáha ochrany iných svojich spotrebiteľských práv resp. nepožaduje žiadne ďalšie nároky v súvislosti s predmetnou spotrebiteľskou zmluvou. Takúto žalobu nie je možné považovať za šikanóznou resp. odporujúcu dobrým mravom s poukazom na už vyššie uvedené skutočnosti t.j. že právo spotrebiteľa domáhať sa ochrany takouto žalobou v individuálnom prípade vyplýva priamo zo zákona. Taktiež súd poukazuje na to, že existujú ďalšie nároky, ktoré by si teoreticky mohol žalobca ako spotrebiteľ uplatniť práve v dôsledku konštatovania existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konkrétnej úverovej zmluve.

26. Z dokazovania je nepochybné, že Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2007 bola uzatvorená medzi žalovanou ako veriteľom s tým, že na strane dlžníka okrem žalobcu zmluvnou stranou bola aj M. Y.. Vzhľadom k tomu žalovaná poukázala na nedostatok vecnej legitímácie v konaní s tým, že M. Y. ako zmluvná strana mala byť stranou tohto sporu. V danom prípade žalobca a M. Y. ako spoludlžníci mali voči žalovanej solidárny záväzok. Otázkou spoločenstva účastníkov konania upravuje § 75 a nasledujúce Civilného sporového poriadku, ktorý rozlišuje samostatné a nerozlučné spoločenstvo. „Samostatné spoločenstvo je charakterizované tým, že každý spoločník vystupuje voči druhej strane samostatne; práva a povinnosti spoločníka sú teda nezávislé od práv a povinností ostatných spoločníkov. Nerozlučné spoločenstvo je charakterizované tým, že rozhodnutie sa týka všetkých spoločníkov (s rovnakým výsledkom); práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné. Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi, ide o nerozlučné spoločenstvo. Ďalej platí, že u solidárneho záväzku je možné požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek zo solidárne zaviazaných dlžníkov (§ 511 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Každý zo solidárne žalovaných dlžníkov koná sám za seba, voči každému z nich môže byť samostatne (i odlišne) rozhodnuté a jeho procesné úkony nezavazujú ostatných žalovaných.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/1/2018 z 29.1.2019). Spoludlžníci majú postavenie samostatných spoločníkov a každý z nich je oprávnený podať námietky len za svoju osobu.

Z toho vyplýva, že žalobca bol oprávnený podľa žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok samostatne bez toho, aby bol vo veci konštatovaný nedostatok vecnej legitímácie.

27. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je ustanovenie zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide teda o podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Občiansky zákonník uvádza aj výnimky z neprimeranosti zmluvných podmienok a to pokiaľ ide o podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny ak sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne a tiež podmienky, ktoré boli individuálne dojednané.

28. Z textu predloženej zmluvy o splátkovom úvere vyplýva, že sa jedná o formulárovú zmluvu vopred pripravenú žalovanou ako veriteľom. Z jej textu nevyplýva možnosť žalobcu ako spotrebiteľa odmietnuť niektoré ustanovenia zmluvy resp. požadovať ich zmenu a teda ovplyvniť obsah zmluvy alebo jej súčasti. Preto je možné ustáliť, že zmluvné podmienky v predmetnej úverovej zmluve a jej súčastiach neboli individuálne dojednané.

29. Pokiaľ sa jedná o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v Sadzobníku poplatkov týkajúcej sa poplatkov za upomienky je potrebné poukázať na to, že výška týchto poplatkov je paušalizovaná a nie je zrejmé o aké upomienky sa má jednať. Je možné sa len domnievať, že ide o poplatky za upomienky na omeškanie dlžníka. V takomto prípade však nie je zrejmé kedy môžu byť tieto upomienky zasielané dlžníkovi t.j. či ide o zaslanie upomienky pri omeškaní s jednou resp. viacerými platbami a pod. Poplatky za upomienky, ako bolo uvedené sú paušalizované a je nepochybné, že prevyšujú náklady spojené s vyhotovením a doručovaním upomienok. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že táto zmluvná podmienka spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže ten je povinný uhradiť poplatky v neprimeranej (nezdôvodnenej) výške a nemá vedomosť o tom, kedy a za akých okolností resp. pri porušení ktorých zmluvných povinností mu tieto upomienky môžu byť zasielané.

30. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje súd aj dojednanie v úverovej zmluve, podľa ktorého sa právne vzťahy zmluvných strán budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je pritom zmluvou spotrebiteľskou. Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky spočíva v tom, že právna úprava podľa Občianskeho zákonníka nesporne žalobcovi ako spotrebiteľovi v záväzkovom vzťahu so žalovanou poskytuje väčšiu ochranu jeho práv, než úprava v Obchodnom zákonníku. Súd poukazuje aj na súčasnú úpravu § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj keď v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy takáto úprava neexistovala, na právne vzťahy spotrebiteľov bolo možné aplikovať vždy prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie výlučne ustanovenia Obchodného zákonníka. Z uvedených dôvodov dojednanie, že právne vzťahy zmluvných strán sa bude riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka je dojednaním, ktoré je v neprospech spotrebiteľa.

31. Súd poukazuje na to, že obdobné zmluvné podmienky boli už v právoplatných rozhodnutiach súdov označené za neprijateľné zmluvné podmienky (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/5/2021, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/69/2020 Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoCsp/12/2020) a súd v tomto konaní nemal dôvod odchyliť sa od tejto rozhodovacej praxe súdom.

32. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. O trovách konania rozhodol súd podľa citovaných ustanovení. Žalobca v konaní bol úspešný a preto mu bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. O výške trov žalobcu bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.